

مهربان و استوار همیشه در کنار پیامبر بود

مهربان و استوار همیشه در کنار پیامبر بود...



مهربان و استوار همیشه در کنار پیامبر بود .

گفتم: کمی درباره فاطمه - سلام الله علیها - برایم بگو.

گفت: فاطمه‌س دختر رسول خدا، محمدص و حضرت خدیجه س است.

حضرت خدیجه س چه طور خانمی بود؟

خدیجه س از بستگان پیامبرص بود. جد پنجم هر دو «قصی بن کلاب« است. «خویلد«، پدر حضرت خدیجه، بزرگ طائفه خود بود. پسر عموی خدیجه، «ورقه بن نوفل« از آدم‌های باسواد عرب آن روزگار بود. از کتاب‌های ادیان پیشین اطلاع داشت و چنان‌که نوشته‌اند از افراد معدودی بود که بت‌ها را نمی‌پرستیدند.

خدیجه س پیش از ظهور اسلام از زنان برجسته قریش به‌شمار می‌رفت. او پیش از پیامبرص دو بار ازدواج کرده بود و فرزندان داشت که خواهر و برادر مادری حضرت فاطمه س به‌شمار می‌رفتند. خدیجه س با اموالی که داشت به بازرگانی می‌پرداخت. وقتی حضرت محمدص بزرگ شد، ابوطالب، عموی پیامبر، به برادرزاده خود پیشنهاد داد که برای خدیجه س کار کند و به تجارت شام برود. پس از این سفر تجارتنی بود که خدیجه س با محمدص ازدواج کرد.

حضرت خدیجه س به پیامبری حضرت محمدص چه واکنشی نشان داد؟

خدیجه س نخستین زنی بود که به پیغمبر ایمان آورد. هنگامی که پیغمبر خدای دعوت خود را آشکار کرد و ثروتمندان مکه رودرویی او ایستادند و به آزار وی و پیروانش برخاستند، پیامبر خدای دو حامی داشت: یکی عمویش ابوطالب که برادرزاده خود را از گزند این دشمنان سرسخت حفظ می‌کرد؛ دیگری همسرش خدیجه س که هم اموال خود را برای خرج کردن در راه خدا گذاشت و هم به پیامبر آرامش و دلگرمی می‌بخشید. برای همین خوی انسانی و خصلت مسلمانی، رسول خدا ص همیشه به یاد او بود. حضرت فاطمه س کی به دنیا آمد؟

روز و بلکه سال تولد آن حضرت به‌درستی روشن نیست. یعنی تاریخ نویسان درباره آن هم‌داستان نیستند. روشن کردن زادروز و یا سال‌مرگ شخصیت‌های بزرگ، هر چند از نظر تاریخی با ارزش و قابل بحث است، اما از نظر تحلیل شخصیت‌ها چندان مهم به‌نظر نمی‌رسد. آنچه از زندگی آدم‌های بزرگ و تأثیرگذار برای نسل‌های بعد اهمیت دارد این است که بدانند آنان چگونه تربیت شده‌اند؟ چگونه زیسته‌اند؟ چه کار کرده‌اند؟ و ... در آن دوره‌ها ضبط وقایع و نوشتن آن چندان معمول نبود. گاهی رویدادهای مهم یا حادثه‌هایی که تازگی داشت، برای مدتی مبدأ تاریخ می‌شد؛ تولد و مرگ افراد را هم با در نظر گرفتن زمان رخ‌دادن آن وقایع حساب می‌کردند. مثلاً سالی که فلان سیل آمد، سال خرابی فلان شهر، سال گرانی، سال وبا و از این قبیل. معلوم است کسانی که آن حادثه را دیده‌اند تا سالیانی چند، تاریخ آن را به‌خاطر دارند و تاریخ حوادث فرعی‌تر را بر پایه آن به‌خاطر می‌سپارند؛ اما پس از گذشت مدتی طولانی، خود آن حادثه نیز در شمار مجهولات قرار می‌گیرد.

حادثه‌ای هست که بگویند چه زمانی حضرت فاطمه زهرا س به دنیا آمده است؟

می‌گویند حضرت زهرا س در سالی که قریش خانه کعبه را می‌ساخت، متولد شده است.

مگر خانه کعبه را قبل‌ترها، زمان حضرت ابراهیم ع ساخته بودند؟

چرا، منظور تجدید بنای خانه کعبه است که در تاریخ نقل آن آمده است. آن سال سیل خانه کعبه را ویران کرد و قوم قریش از نو آن را بنا کرد.

رابطه فاطمه س با پدرش چه طور بود؟

فاطمه‌س پدرش را خیلی دوست داشت و به تعبیر خود پیامبرص، مثل یک مادر بود برای آن حضرت. می‌گویند در روز احد وقتی فاطمه س شنید پدرش از ناحیه چهره زخمی شده، پیش او رفت، دست در گردنش انداخت و گریست و بعد آن خون را شست. او حتی وقتی کودک بود، مثل یک آدم‌بزرگ وارد صحنه‌های سخت زندگی مثل جنگ می‌شد و به کمک دیگران می‌شتافت. این اخلاق تا آخر عمر در او ثابت بود.

آیا پیامبرص به غیر از فاطمه س فرزند دیگری هم داشت؟

بله، ظاهراً سه دختر دیگر و دو پسر از حضرت خدیجه‌س و ابراهیم را هم از یکی از زنانش به نام ماریه داشت. فرزندان حضرت خدیجه عبارت بودند از: زینب، رقیه، ام کلثوم، فاطمه س، قاسم و عبدالله. قاسم در سن دو سالگی پیش از بعثت و عبد الله هم در مکه پیش از هجرت از دنیا رفت. دخترها بزرگ شدند، ازدواج کردند و در مهاجرت به مدینه شرکت داشتند؛ ولی به‌جز فاطمه س، همه در زمان حیات پیامبر از دنیا رفتند.

حضرت فاطمه‌س چه قدر در سختی‌ها و مشکلات پیامبرص و مسلمانان شريك بود؟

تقریباً از همان اوایل در سختی‌ها یار و همراه پیامبر خداص بود. هم شکنجه‌ها و آزارهای مشرکان قریش را می‌دید و سعی می‌کرد که در آن صحنه‌ها پیامبرص را کمک کند و هم خودش در ماجرای محاصره مسلمانان در سال هفتم بعثت حضور داشت. آن سال مشرکان پیمان بستند که پیامبر خداص و یارانش را در محاصره اقتصادی قرار دهند که پیامبرص، بنی‌هاشم و بقیه مسلمانان مجبور شدند به درّه‌ای به نام شعب ابي‌طالب پناهنده شوند. حضرت زهراس، سه سال از بهترین سال‌های کودکی‌اش را همراه دیگر مسلمانان در چنین شرایط سخت و جانکاهی گذراند.

با این حساب، ظاهراً حضرت فاطمه‌س همیشه و در همه جا کنار پدر بوده است.

دوران سخت و جانکاه مکه، سیزده سال بود که به طور عمومی برای تمامی مسلمانان دردآور و طاقت‌فرسا بود و برای خانواده پیامبرص به طور خاص؛ چراکه تحمل اذیت و آزار رساندن به پیامبری که سراسر رحمت و نور بود، آن قدر هم آسان نبود. فاطمه‌س تمام این سال‌ها شاهد آزار و مزاحمت‌ها بود. البته شاهد نزول آیات الهی بر پدر گرامی‌اش هم بود؛ آیاتی که راه سعادت را به روی مردم باز می‌کرد. او شاهد جان‌فشانی‌های پدرش در راه

پر خطر دعوت و تبلیغ بود. همه اینها تلاش و صبر آن حضرت را در مقابل ناملایمتی‌ها چند برابر کرد. او پاداش استقامت و ثبات در راه دین را می‌دانست و به همین خاطر در کنار پدرش استوار ایستاد و همین باعث می‌شد که عشق و محبت پیامبرص به فاطمه‌س چند برابر شود. فاطمه‌س با خود عهد کرد که تا آخرین لحظه حیات از پدرش محافظت و پشتیبانی کند و از او و راه او جدا نشود؛ فاطمه‌س با کمترین فاصله بعد از پدر از دنیا رفت و به پدر بزرگوارش پیوست.

همشهری انلابین- حسین اسکندری